

МЕЖДУНАРОДНА БАНКА ЗА ИНВЕСТИЦИИ И РАЗВИТИЕ

София 1000, ул. „Граф Игнатиев“ № 10
Тел.: (359 2) 88 881; факс: (359 2) 80 16 85; телекс: 23 720 IBID BG

МЕЖДУНАРОДНА БАНКА ЗА
ИНВЕСТИЦИИ И РАЗВИТИЕ
Изх. № 312
София 01.12.1999 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бх. № 19/К. 9.14/99
Дата 01.12.99 ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ По конституционно дело №14/1999г.

На основание
и в. Рубен Димитров

2. XII, 99

ПИСМЕНО СТАНОВИЩЕ

От Международна банка за инвестиции и развитие АД – в несъстоятелност, София, ул. "Граф Игнатиев" №10, представлявана от синдика Малинка Атанасова Димитрова

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С §35 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 1999г. (Д.в.бр.155/1998г.), Държавата чрез Министерство на финансите, встъпи в правата на "Плама" АД – Плевен.

В настоящото изложение няма да се спираме на социалните мотиви, които много бързо забравихме и бяха кажи-речи най-силните, които надделяха за вземането на такова едно решение от страна на българското правителство.

Такова беше и изискването на потенциалния купувач, поето като задължение в подписаното на 21.12.1998г. споразумение между Министерство на финансите, банките-кредиторки и "Плама" АД.

Материалноправните основания на Министерство на финансите да извърши встъпването в задължението на едно държавно предприятие са извлечени от чл.101 от Закона за задълженията и договорите. В разпоредбата на ал.1 от §35 на ЗДБРБ 1999г. недвусмислено е използван правният термин на **ВСТЪПВАНЕТО**.

Разпоредбата на чл.101 ЗЗД гласи: "Трето лице може да встъпи като съдлъжник в определено задължение по съглашение с кредитора или длъжника. Ако кредиторът е одобрил съглашението за встъпване, то не може да бъде отменено или изменено без негово съгласие. Първоначалният длъжник и

встъпилото лице отговарят към кредитора като солидарни длъжници.”

Изводите от цитираната разпоредба отнесени към §35 от ЗДБРБ 1999г. са следните:

За да настъпи юридическият факт на встъпването на МФ като трето лице в задълженията на “Плама” АД — Плевен, достатъчно е съгласението между МФ и ЕДИНИЯТ ОТ ДВАТА ПРАВНИ СУБЕКТА - купувачът “Плама консорциум” ИЛИ съответния кредитор. На 21.12.1998г. между “Плама Консорциум”, “Плама” АД, кредиторите на дружеството и Министерство на финансите се подписа споразумение, уреждащо процесните отношения, т.е. встъпването в дълг е одобрено от кредиторите и не може да бъде отменено или изменено без тяхното съгласие.

Безспорно може да се направи извода, че Държавата, чрез Министерство на финансите, на основание подписаното споразумение и §35 от от ЗДБРБ 1999г. се конституира като **ЧАСТИЧЕН СОЛИДАРЕН ДЛЪЖНИК, ЗАЕДНО С ОСНОВНИЯ ДЛЪЖНИК “ПЛАМА” АД — Плевен.**

Встъпването в тези задължения е извършено под отлагателно условие, а именно утвърждаването на план за оздравяване на “Плама” АД , по реда на глава 44 от Търговския закон и с уточнен в ал.3 намален размер на поетото задължение:

1/ Планът за оздравяване на “Плама” АД — Плевен беше приет на събрание на кредиторите, проведено на 22.06.1999г. и утвърден с решение на Плевенски окръжен съд от 08.07.1999г. по гр.т.д.№53/1998г. по описа на Плевенски окръжен съд. С това може да се счита, че отлагателното условие е настъпило и встъпването на държавата в задълженията на “Плама” АД е факт. От този момент, в Министерство на финансите като субект се инкорпорират две взаимно изключващи се качества спрямо банките кредиторки — в несъстоятелност — качеството на кредитор по силата на вземания, възникнали в изпълнение на Закона за държавна защита на влогове и сметки в търговски банки ... (отм.) и **качеството на частичен солидарен съдлъжник**, съвместно с “Плама” АД по силата на задължения, поети с §35 от от ЗДБРБ 1999г., обуславящо предпоставките за извършването на компансацията между тях.

2/ **ВСТЪПВАНЕТО** в задълженията на един правен субект **НЕ СУСПЕНДИРА ПРАВОТО НА НЕГОВИЯ КРЕДИТОР ДА ТЪРСИ ЦЕЛИЯ ИЛИ ЧАСТ ОТ ДЪЛГА ОТ ПЪРВОНАЧАЛНИЯ ДЛЪЖНИК.** Като така, няма пречка встъпващият в чуждото задължение да определи параметрите на задълженията които поема. Ал.3 и ал.4 от §35 на ЗДБРБ 1999г. уреждат РАЗМЕРА, до

който Министерство на финансите поемат дълга на “Плама” АД и това е редуцираният размер на задълженията към търговските банки, изведен от съотношението между евентуалната ликвидационна стойност на “Плама” АД, намалена с разходите за възстановяване на околната среда, съотнесена към общият ръзмер на дълговете. В оздравителния план този коефициент е изведен в размер на 29,24%, доколкото липсва императивна разпореба на закона, лишаваша встъпващия от правото да прецени дали да встъпи в целия или част от дълга.

В случай, че бъде извършена тази компансация, от 100% задълженията на “Плама” АД към кредиторите ѝ — банки в несъстоятелност, 29,24% се поемат от държавата към момента на компенсацията, а 70,76% остава да ги дължи основният длъжник по реда и при условията, при които е поел да изпълни тези задължения. Естествено, за 29,24% банките-кредиторки не би следвало да имат основателна претенция към “Плама” АД, доколкото за този размер, посредством компенсацията те са получили реално удовлетворение от субект, който е встъпил в чужд дълг и който до размера на встъпването се конституира като кредитор на основния длъжник.

Имайки предвид изложеното, могат да се обосноват няколко съществени извода:

1. Налице е встъпване на държавата в задълженията на един правен субект — “Плама” АД;
2. Встъпването не суспендира правото на кредиторите да търсят цялото или неизпълнената част от задължението от основния длъжник;
3. Встъпването в дълг е различен правен институт от този на заместването в дълг, при който се препятства възможността претенцията да бъде насочена към първоначалния длъжник по правоотношението;
4. Встъпването в дълг не влошава интересите на кредиторите и не ги поставя в по-неблагоприятно положение, каквато хипотеза е допустима при заместването в дълг;
5. Встъпването в дълг създава една допълнителна възможност на кредитора по свое усмотрение да прецени към кого от длъжниците да насочи претенцията си.
6. Встъпването на държавата в дълговете на “Плама” АД към банките-кредиторки в несъстоятелност поставя последните в по-благоприятно положение, доколкото последните получават незабавно изпълнение в размер на 29,24% от претенцията си, отколкото действащите банки, чиито задължения ще се изпълняват в период от 32 години;

7. Чрез встъпването в дълг и последващата компенсация държавата не извършва разпореждане със собственост, която не ѝ принадлежи. Напротив, държавата облекчава тежестта на задълженията на банките-кредиторки в несъстоятелност като намалява размера на техните задължения към Министерство на финансите.
8. Доколкото не е налице “едностранно заместване в дълг без съгласието на кредитора”, а встъпване в дълг, не може да се приеме, че е налице едностранно разпореждане от страна на държавата със собственост, която не ѝ принадлежи;
9. Не е налице определяне на по-малък размер на задължението към банките-кредиторки в несъстоятелност, тъй като оставащата част от задължението към “Плама” АД може да бъде претендирана на общо основание от основния длъжник и до настоящия момент нито синдикът на дружеството, нито новия собственик по някакъв начин са им оспорили това тяхно право.
10. Не е допустимо установяване на противоконституционност на разпоредбите на ал.3 и ал.4 от §35 от ПЗРЗДБ 1999г., независимо от предходните две ал.1 и ал.2 на същия текст. Същото би било допустимо, ако законодателят беше използвал правната фигура на заместването в дълг.
11. От изложението на искането за установяване противоконституционността на §35 ал.3 и ал.4 от ПЗРЗДБРБ 1999г. не става ясно в кой момент са противопоставени частната и държавната собственост, доколкото коефициентът на встъпване от страна на Министерство на финансите, респ. на компенсиране задълженията към последното е еднакъв както за държавните, така и за частните банки-кредиторки в несъстоятелност.

МОЛИМ, изложеното становище да бъде взето предвид при разглеждане основателността на предявената пред ВАС претенция.

С УВАЖЕНИЕ,

Малинка Атанасова
Синдик на МБИР АД —
в несъстоятелност